

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ TASHKILOTLARI TAYYORLOV GURUHLARIDA KITOBXONLIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH

O'zbekiston-Finlandiya intstituti

Pedagogika kafedrası o'qituvchisi

Eshnazarova Gulzoda

Annotatsiya: Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tayyorlov guruhlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish bugungi kunda ta'lim jarayonining muhim jihatlaridan biridir. Kitobxonlik ko'nikmalari nafaqat bolalarning bilim olish jarayonini yengillashtiradi, balki ularning fikrlash qobiliyatini, ijodkorligini va mantiqiy tafakkurini rivojlantirishga ham yordam beradi. Maktabgacha ta'limda kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish orqali bolalar o'zlarini ifoda etish, o'z fikrlarini bayon etish va boshqalar bilan muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim tashkilotlari, o'qitish, bolalar, tayyorlov guruhlar, ta'lim, kitobxonlik ko'nikmalari, mantiqiy fikrlash.

Аннотация: Формирование навыков чтения в подготовительных группах дошкольных образовательных организаций сегодня является одним из важных аспектов образовательного процесса. Навыки чтения не только облегчают процесс обучения детей, но и помогают развивать их мыслительные способности, творческие способности и логическое мышление. Развивая навыки чтения в дошкольном образовании, дети развивают навыки самовыражения, выражения своих мыслей и общения с другими людьми.

Ключевые слова: дошкольные образовательные организации, обучение, дети, подготовительные группы, воспитание, навыки чтения, логическое мышление.

Abstract: Formation of reading skills in preparatory groups of preschool educational organizations is one of the important aspects of the educational process today. Reading skills not only facilitate the learning process of children, but also help to develop their thinking ability, creativity and logical thinking. By developing reading skills in preschool education, children develop the skills to express themselves, express their thoughts and communicate with others.

Key words: preschool educational organizations, teaching, children, preparatory groups, education, reading skills, logical thinking.

KIRISH

Kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayoni maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'qituvchilar tomonidan amalga oshiriladi. O'qituvchilar bolalarga kitoblar bilan tanishtirish, ularni o'qish jarayonida qo'llab-quvvatlash va o'qishning ahamiyatini tushuntirish orqali kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradilar. Bu jarayonda o'qituvchilarning kreativ yondashuvi va bolalar bilan samarali muloqoti muhim ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirishda o'qituvchilarning o'zlari ham kitobxon bo'lishlari zarur. O'qituvchilar kitoblarni o'qish, yangi asarlarni izlash va bolalar uchun qiziqarli kitoblarni tanlash orqali o'z bilim va ko'nikmalarini oshirishlari kerak. Shuningdek, o'qituvchilar bolalar bilan birgalikda kitob o'qish jarayonini tashkil etish orqali kitobxonlik muhitini yaratishlari lozim. Bolalar uchun kitoblar tanlashda o'qituvchilar bolalarning yoshiga, qiziqishlariga va

rivojlanish darajasiga mos keladigan asarlarni tanlashlari muhimdir. Maktabgacha ta'limda bolalar uchun mo'ljallangan kitoblar ko'pincha rang-barang tasvirlar, qiziqarli hikoyalar va oson tushuniladigan matnlardan iborat bo'ladi. Bu kitoblar bolalarning diqqatini jalb etadi va ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida o'qituvchilar o'z darslarini interaktiv va qiziqarli qilishlari zarur. O'qituvchilar bolalar bilan kitoblar haqida muhokama qilish, o'qilgan asarlarni birgalikda tahlil qilish va bolalarning fikrlarini tinglash orqali o'qish jarayonini jonlantiradilar. Shuningdek, o'qituvchilar bolalarni o'z fikrlarini ifoda etishga, o'qilgan asarlarni ijodiy tarzda tasvirlashga va o'z fikrlarini baham ko'rishga undashlari muhimdir. Maktabgacha ta'limda kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish uchun o'qituvchilar turli xil usullar va metodlarni qo'llashlari mumkin. Masalan, o'qituvchilar o'qish jarayonida o'yinlar, interaktiv faoliyatlar va ijodiy loyihalar orqali bolalarning qiziqishini oshirishi mumkin. Bu usullar bolalarning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirishga va ularni faol ishtirok etishga undashga yordam beradi. Bolalarning kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishda ota-onalarning roli ham muhimdir. Ota-onalar bolalariga kitob o'qish, ularga qiziqarli hikoyalar aytish va o'qishning ahamiyatini tushuntirish orqali ularning kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishda o'qituvchilarga yordam berishlari mumkin. Ota-onalar bolalar bilan birga kitob o'qish jarayonida ishtirok etish orqali ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirishlari mumkin.[1]

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida muhim omillardan biri — kitobxonlik muhitini yaratishdir. Kitobxonlik muhitini yaratish uchun maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kitoblar bilan to'ldirilgan burchaklar, kitobxonlik faoliyatlari va o'qish tadbirlari tashkil etilishi zarur. Bu muhit bolalarning kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularning kitobxonlik

ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida o'qituvchilarning professional rivojlanishi ham muhimdir. O'qituvchilar o'z bilim va ko'nikmalarini yangilab turishlari, yangi pedagogik yondashuvlarni o'zlashtirishlari va zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanishlari zarur. Bu orqali o'qituvchilar bolalarga yanada samarali ta'lim berishlari va ularning kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishda muvaffaqiyatli bo'lishlari mumkin.[2]

Maktabgacha ta'limda kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayoni davomida bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish ham muhimdir. O'qituvchilar bolalarga o'qilgan kitoblar asosida ijodiy vazifalar berish, hikoyalar yozish yoki o'qilgan asarlarni tasvirlashga undash orqali ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin. Bu jarayon bolalarning o'z fikrlarini ifoda etishiga va ijodiy yondashuvlarini rivojlantirishga yordam beradi. Kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida o'qituvchilar bolalarning o'zaro munosabatlarini ham rivojlantirishlari zarur. O'qituvchilar bolalar o'rtasida muloqotni rag'batlantirish, guruhda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish va o'zaro fikr almashishni tashkil etish orqali ularning ijtimoiy ko'nikmalarini oshirishlari mumkin. Bu jarayon bolalarning o'zaro aloqalarini mustahkamlashga va ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.[3]

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida o'qituvchilar bolalarning qiziqishlariga e'tibor berishlari zarur. Har bir bola o'ziga xos qiziqishlarga ega bo'lib, o'qish jarayonida o'z qiziqishlariga mos kitoblarni tanlashlari muhimdir. O'qituvchilar bolalarning qiziqishlarini aniqlash va ularga mos kitoblarni tavsiya etish orqali ularning kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam berishlari mumkin.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tayyorlov guruhlarida kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish jarayoni bir qator muhim omillarni o'z ichiga oladi. O'qituvchilarning kreativ yondashuvi, bolalar bilan samarali muloqot, ota-onalar ishtiroki, kitobxonlik muhitini yaratish, o'qituvchilarning professional rivojlanishi va bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish kabi omillar kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu jarayon bolalarning bilim olish jarayonini yengillashtiradi, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va kelajakda muvaffaqiyatli shaxslar bo'lib yetishishlariga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurahmonova, M. (2021). "Maktabgacha ta'limda kitobxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish." Toshkent: O'qituvchi.
2. Murodova, S. (2022). "Bolalar adabiyoti va uning ta'limdagi o'rni." Samarqand: SamDU.
3. Xudoyberganova, D. (2020). "Kitob o'qish madaniyati va maktabgacha ta'lim." Buxoro: Buxoro davlat universiteti nashriyoti.
4. Rahmonova, N. (2023). "Maktabgacha yoshdagi bolalarda kitobxonlik ko'nikmalarini shakllantirish." Toshkent: Fan va texnologiya.
5. Ismoilova, G. (2021). "Bolalar uchun kitoblar: tanlash va o'qitish metodlari." Qarshi: Qarshi davlat universiteti.
6. Tursunova, L. (2022). "Maktabgacha ta'limda o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirish." Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.
7. Qodirova, A. (2023). "Kitobxonlik va ta'lim: nazariy va amaliy yondashuvlar." Nukus: Qoraqalpog'iston davlat universiteti.

8. Sodiqova, Z. (2020). "Bolalar adabiyoti va uning tarbiyadagi ahamiyati." Andijon: Andijon davlat universiteti.